

Oefening nooddrinkwater Brabant 'Opdracht geslaagd: 1.200 flesjes gevuld'

De Drinkwaterwet verplicht de drinkwaterbedrijven om bij uitval van de reguliere drinkwatervoorziening te zorgen voor de levering van nooddrinkwater. In 2011 hebben de bedrijven een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om elkaar te helpen bij de inzet van nooddrinkwater. Hierin is onder andere opgenomen dat er regelmatig geoefend wordt. In september van dit jaar gebeurde dat in Brabant.

De tien drinkwaterbedrijven hebben in hun landelijke pooling-contract afgesproken dat ze een beroep kunnen doen op elkaars nooddrinkwatermateriaal. Nooddrinkwater is water – bestemd voor consumptie – dat bij een verstoring niet via het reguliere distributienet wordt geleverd. De drinkwaterbedrijven plaatsen in zo'n geval een nooddrinkwatervoorziening, op distributiepunten die de gemeenten tevoren aanwijzen. Zo'n voorziening bestaat uit een zogeheten flexitank (een flexibele kunststof tank met een inhoud

van 10 - 15 m³) en tappunten (kraanstellen). De tank wordt met een slang aangesloten op een handpomp waarmee het drinkwater met een volgende slang richting het kranenstel gaat.

De flexitanks worden bij de distributiepunten neergelegd en door tankwagens gevuld met drinkwater. Inwoners kunnen dan met schone jerrycans, flessen of waterzakken drinkwater tappen. Voor dit 'nooddrinkwater' geldt een kookadvies van drie minuten, omdat het

niet zeker is dat flessen of jerrycans van consumenten altijd hygiënisch betrouwbaar zijn. De distributiepunten moeten geschikt zijn om maximaal 2.500 burgers te voorzien van minstens 3 liter drinkwater per persoon per dag. Dit heeft te maken met de beheersbaarheid van de uitgifte van nooddrinkwater.

Samen sterker

Door samen te werken, hebben de tien drinkwaterbedrijven voldoende materiaal om in de meest realistische rampenscenario's nooddrinkwater in te zetten. Voor het vullen van de flexitanks op de distributiepunten is veelal externe tankwagencapaciteit ingekocht. Naast flexitanks met kraanstellen beschikt een aantal drinkwaterbedrijven over aanvullende middelen om nooddrinkwater te leveren, zoals gevulde 5 liter waterflessen voor de eerste 24 uur van een calamiteit of crisis. De flessen worden afgenomen bij de bottelarij van drinkwaterbedrijf WMD. Hier kunnen per dag maximaal 10.000 flessen van 5 liter worden geproduceerd.

Het landelijke poolingcontract gaat verder dan alleen de uitleen en het op locatie klaarzetten van de nooddrinkwatervoorziening. Drinkwaterbedrijven kunnen ook gebruikmaken van elkaars personeel (voor technische ondersteuning op de distributiepunten), van transportcontracten met derden (voor de levering van tankwagens) en van vulpunten (waar het nooddrinkwater in een flexitank of tankwagen wordt gepompt).

Samenwerking met gemeente

Een punt van aandacht is de samenwerking met crisispartners bij de levering van nooddrinkwater. Zo is de politie verantwoordelijk voor handhaving van de openbare orde op de distributiepunten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het verzorgen van logistieke ondersteuning, zoals de doorlevering van nooddrinkwater naar niet of minder zelfredzamen. Goede samenwerking en afstemming begint al in de preparatiefase, bij het maken van afspraken. In het landelijk samenwerkingsconvenant tussen drinkwaterbedrijven, politie- en veiligheidsregio's is afgesproken dat partijen de organisatie rondom nooddrinkwater voorbereiden en vastleggen in de gemeentelijke draaiboeken.

Oefening in Geldrop

Daarnaast is het van belang dat regelmatig wordt geoefend met de inzet van nooddrinkwater. Een voorbeeld is de recente oefening die de gemeente Geldrop/Mierlo eind september in samenwerking met Brabant Water, Dunea, WML en Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost organiseerde. Er werden op drie locaties in Geldrop nooddrinkwaterdistributiepunten ingericht. Om een oefening zo realistisch mogelijk te maken, zijn er veel 'klanten' nodig. Daarom had Brabant Water scholieren in de omgeving gevraagd mee te werken aan de oefening. Zij kwamen nooddrinkwater tappen bij het distributiepunt. In totaal zijn zo'n 1.200 flesjes gevuld. Behalve de waterflesjes kregen de scholen ook het lesprogramma 'Les je dorst' aangeboden.

Lessons learned

Doel van de oefening was om met Brabant Water, WML, Dunea, de gemeente en Veiligheidsregio de onderlinge samenwerking te oefenen. Tijdens de oefening keek een observatieteam of de vooraf opgestelde oefendoelen werden behaald. Het ging daarbij vooral om de rolverdeling, de communicatie en de samenwerking tussen de drie betrokken drinkwaterbedrijven onderling, én met de gemeente en de Veiligheidsregio.

Rolverdeling

Er wordt in de rolverdeling bij pooling onderscheid gemaakt tussen het vragende en het leverende drinkwaterbedrijf. Brabant Water trad bij deze oefening op als vragende partij. Dunea en WML, de leverende partijen, waren verantwoordelijk voor het afleveren van een flexitank op de juiste locatie en het bedrijfsklaar maken daarvan. Het vullen van de tanks gebeurt door één tankwagen die het vragende bedrijf op afroep bestelt bij een transporteur in de omgeving. Daarna draagt het leverende bedrijf de verantwoordelijkheid voor de ingebruikname van de tank over aan het vragende bedrijf.

Met de transporteurs zijn prestatieafspraken gemaakt over capaciteit en beschikbaarheid. Het hele jaar door moet binnen 4 uur na een verzoek een vrachtwagen beschikbaar zijn. Voordat de tankwagens kan worden ingezet, moet deze gedurende 30 minuten volgens strikte eisen gereinigd worden. Daarna gaat de auto naar een punt om drinkwater te tanken.

